

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27
21000 Split

Pn-464/2024

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sutkinji toga suda Maji Anušić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Damir Vuković, OIB: 99229115602 iz Splita, Savska 11, zastupan po punomoćnicima Branko Čutura i Jelena Mandarić, odvjetnicima u Splitu, protiv tuženika Republika Hrvatska, OIB: 52634238587, zastupana po Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 3.lipnja 2026. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja te zz tuženika dana 21. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj, OIB: 52634238587, u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe isplatiti tužitelju Damiru Vukoviću, OIB: 99229115602, iznos od 37,16 eura, sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 10.travnja 2020. pa do konačne isplate, i to za razdoblje od 10. travnja 2020. pa do 31.prosinca 2022., po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. pa do 31.prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 1.siječnja 2024. pa do isplate prema stopi zateznih kamata koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope (kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, dok se za iznos od 308,13 € sa kamatama koje na taj iznos teku od 10.travnja 2020. kao i za kamatu preko dosuđene tužbeni zahtjev tužitelja odbija kao neosnovan.

II. Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknadi tužitelju parnični trošak u iznosu od **67,50** eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče od presuđenja pa do konačne isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za pet postotnih poena.

Obrazloženje

1. Tužitelj je pred ovim sudom ustao tužbom protiv tuženika dana **24.siječnja 2024.** u kojoj je naveo da je protiv tužitelja pod brojem K-13/18 vođen kazneni postupak pred Županijskim sudom u Splitu, da je tužitelj bio optužen za kazneno djelo ubojstva iz odredbe čl. 90. Kaznenog zakona/97, te da je presudom od 16. listopada 2018. tužitelj pravomoćno oslobođen optužbe. Nadalje, navodi da je u tom postupku tužitelj bio u pritvoru/istražnom zatvoru 1240 dana, pa da je od Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske zatražio da mu, temeljem odredbe čl. 480. st. 1. t. 1. Zakona o kaznenom postupku/97, a prema propisu iz odredbe čl. 25. st. 4. Ustava Republike Hrvatske, nadoknadi štetu koju je trpio za vrijeme dok je bio lišen slobode i dok se nalazio u istražnom zatvoru. Nadalje, da je Ministarstvo pravosuđa i uprave u predmetu UP/I-702- 03/20-01/52 dopisom od 2. veljače 2023. utvrdilo da je zahtjev tužitelja pravno osnovan te je tužitelju ponuđena isplata iznosa od 46.078,40 EUR radi povrede prava osobnosti neosnovanim lišenjem slobode "s obzirom na trajanje uhićenja, narav i težinu kaznenog djela i ostale okolnosti slučaja". Nadalje, da po mišljenju tužitelja taj iznos da nije primjeren. Naime, da je protiv tužitelja vođen postupak pod sumnjom da je ubio svoju majku, državni organi (policija, državno odvjetništvo i sud) da su javnost kontinuirano obavještavali o toj sumnji, kao i da je tužitelj to i učinio, premda je istina sasvim drugačija. Nadalje, da je tužitelj trpio povredu prava osobnosti prouzročenu neosnovanim lišenjem slobode u trajanju od 1240 dana jer je lišen slobode 9. veljače 2010. u 16,00 sati. Nadalje, predmetni dan **4.kolovoza 2011.** tužitelj da je proveo u zatvoru, da je vrlo malo spavao, da je bio iscrpljen, da je slabo jeo i da je trpio duševne boli jer ga je tuženik osumnjičio da je ubio svoju majku, radi čega da tužitelju pripada iznos od **345,29 EUR** na ime naknade štete zbog povrede prava osobnosti uz obrazloženje da mu je ponašanjem tuženika oduzeto pravo na slobodu, pravo na ugled, pravo na čast, pravo na dostojanstvo i pravo na uživanje u obiteljskom životu sa suprugom i kćeri. Lišenjem slobode tužitelju da je i onemogućen rad, a radio je kao pomorac.

2. Slijedom toga, tužitelj predlaže donošenje presude kojom će se tuženiku naložiti isplata iznosa od 345,29 EUR s pripadajućim kamatama.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu ističe kako nije priložena valjana punomoć za zastupanje tužitelja. Nadalje, usprotivio se tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti te je istaknut prigovor zastare potraživanja tužitelja, a budući da je tužitelj u siječnju 2020. zaprimio odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I Kž-679/18 od 17. prosinca 2019., a tužba je podnesena **24.siječnja 2024.**, pa je za predmetnu tražbinu nastupila zastara, a temeljem odredbi čl. 477. i čl. 478. ZKP-a, u svezi s odredbom čl. 238. Zakona o obveznim odnosima. Nadalje, da nije sporno da se tužitelj nalazio u pritvoru od 9. veljače 2010. do 2. srpnja 2013. i da je u tužbi navedenom presudom Županijskog suda u Splitu, koja je potvrđena već spomenutom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, pravomoćno oslobođen optužbe.

4. U konkretnoj pravnoj stvari tužitelj potražuje naknadu štete zbog povrede prava osobnosti prouzročene neosnovanim lišenjem slobode za jedan (1) dan (**4.kolovoza 2011.**) te da je pred ovim sudom podnio više desetaka tužbi kojima se na isti način i u istom iznosu traži naknada štete za svaki pojedini dan proveden u pritvoru, što se osporava jer takvo potraživanje ne može egzistirati kao samostalna cjelina, a budući

da se prilikom ocjene osnovanosti zahtjeva vodi računa o cjelokupnom trajanju neosnovanog lišenja slobode te se radi o zloupotrebi procesnih ovlaštenja.

5. Tuženik se usprotivio visini zahtjeva i tijeku zateznih kamata.

6. Tijekom postupka izveden je dokaz pregledom zahtjeva za naknadu štete od 10. travnja 2020., zapisnika od 22. listopada 2024. u predmetu ovog suda poslovni broj Pn-321/2023, spisa Županijskog suda u Splitu K-13/18 i spisa Ministarstva pravosuđa RH UP/I-702-03/20-01/52 te je temeljem tako provedenog dokaznog postupka sukladno odredbi čl. 8 Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14; dalje ZPP) utvrdio da je **tužbeni zahtjev djelomično osnovan**.

7. U konkretnom slučaju radi se o sporu male vrijednosti, zbog čega je u postupku trebalo primijeniti odredbe čl. 457. do 467. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22, dalje ZPP) jer se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 1.320,00 EUR.

8. Predmet ovog postupka je zahtjev za naknadu neimovinske štete radi neutemeljenog uhićenja i neosnovanog boravka tužitelja u istražnom zatvoru i to za jedan dan **4.kolovoza 2011.**

9. Među strankama nije sporno da je tužitelj bio u istražnom zatvoru u periodu od 9. veljače 2010. g. do 2. srpnja 2013. g., odnosno ukupno 1240 (tisućudjestočetdeset) dana ili u godinama: tri pune godine i 144 dana, računajući kao prvi dan 9. veljače 2010. g., a kao zadnji dan 2. srpnja 2013. Slijedom iznijetog, nije sporno da je tužitelj na dan **4.kolovoza 2011.** bio u istražnom zatvoru.

10. Među stankama nije sporan ni osnov odgovornosti tuženika odnosno da tužitelju pripada pravo na naknadu štete zbog neosnovanog boravka u istražnom zatvoru, a temeljem odredbi Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22 i 36/24, dalje ZKP 08).

11. Prema generalnoj odredbi čl. 14. ZKP 08 osoba koja je neopravdano osuđena za kazneno djelo ili je neosnovano uhićena ima pravo na svekoliku rehabilitaciju, pravo na naknadu štete iz sredstava državnog proračuna te druga prava utvrđena zakonom. Postupak za naknadu štete i ostvarivanje drugih prava neopravdano osuđenih ili neutemeljeno uhićenih osoba propisan je u ranijem Zakonu o kaznenom postupku (Narodne novine broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06, dalje ZKP 97) u glavi XXX. s tim da su, temeljem odredbe čl. 573. al. 3. ZKP 08, odredbe Glave XXX. ZKP-a 97 i nadalje u primjeni do donošenja posebnog zakona. Prema odredbi čl. 480. st. 1. ZKP-a 97, pravo na naknadu štete pripada, između ostalog, i osobi koja je bila u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka, ili je postupak obustavljen pravomoćnim rješenjem, ili je pravomoćnom presudom oslobođena optužbe ili je optužba odbijena. Dakle, radi se o neutemeljenom boravku u pritvoru jer je na to ukazao konačni ishod kaznenog postupka, koji je završio donošenjem presude Županijskog suda u Splitu broj K -13/18 od 16. listopada 2018. g. kojom se optuženi Damir Vuković oslobađa od optužbe.

12. Nadalje, iako tome tuženik nije prigovorio, treba navesti da se tužitelj prije pokretanja ovog postupka obratio zahtjevom za mirno rješenje spora Ministarstvu pravosuđa, a kako je predviđeno odredbom čl. 495. st. 2. ZKP-a 97, čime je ispunjena procesna pretpostavka za podnošenje tužbe. U zahtjevu za mirno rješenje tužitelj je za svaki dan koji je proveo u pritvoru zatražio isplatu iznosa od 500,00 kn, odnosno 66,36 EUR, sa zateznom kamatom koja teče na svaki pojedini iznos od dana provedenog u pritvoru do isplate.

13. U postupku je trebalo raspraviti i utvrditi pripada li tužitelju pravo na naknadu nematerijalne štete zbog povrede prava osobnosti uslijed neutemeljenog lišenja slobode. Također, trebalo je odlučiti jesu li osnovani prigovori tuženika koji se odnose na valjanost punomoći i zastare potraživanja tužitelja.

14. U postupku je utvrđeno sljedeće:

- da je tužitelj bio optužen za kazneno djelo ubojstva iz članka 90. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 84/05., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 71/06. i 110/07. – dalje KZ) te je protiv njega pred Županijskim sudom u Splitu pod poslovnim brojem K-13/18 vođen kazneni postupak u kojem je presudom od 16. listopada 2018. oslobođen optužbe;
- da je ista presuda potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Kž-679/2018 od 17. prosinca 2019.;
- da je tužitelj po branitelju naprijed navedenu drugostupanjsku odluku primio 3. siječnja 2020. a tužitelj osobno 9. siječnja 2020.;
- da je tužitelj bio u pritvoru od 9. veljače 2010. do 2. srpnja 2013., odnosno ukupno 1240 dana;
- da se tužitelj 10. travnja 2020. obratio zahtjevom za mirno rješenje spora Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske sukladno članku 495. st. 2. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06. – dalje: ZKP/97) čime je ispunjena procesna pretpostavka za podnošenje tužbe;
- da je tužitelj u zahtjevu za mirno rješenje spora za svaki dan koji je proveo u pritvoru zatražio isplatu iznosa od 500,00 kuna, odnosno 66,36 EUR po danu s zateznom kamatom koja teče na svaki pojedini iznos od dana provedenog u pritvoru do isplate;
- da je Ministarstvo pravosuđa u dopisu KLASA: UP/I-702-03/20-01/52 od 2. veljače 2023. odgovorilo na zahtjev tužitelja i priznalo mu štetu u iznosu od 46.078,40 EUR za ukupno 1240 dana što po danu iznosi 37,16 eura;
- da je tužba u ovom predmetu podnesena **24.siječnja 2024.**

15. Glede pitanja punomoći, odredbom čl. 95. ZPP-a određena su ovlaštenja punomoćnika u parnici ako mu je stranka izdala punomoć za vođenje parnice, dok je odredbom čl. 97. propisana forma punomoći koju stranka izdaje, te je u st. 3. određeno da sud može, ukoliko posumnja u istinitost pisane punomoći, rješenjem odrediti podnošenje ovjerene punomoći.

16. Iz pisane punomoći koja je dostavljena uz tužbu proizlazi da je izdana 31. ožujka 2023. za zastupanje tužitelja u postupku za naknadu štete koju je tužitelj zatražio u postupku broj UP/I-702-03/20-01/52 od Ministarstva pravosuđa i uprave RH. Predmetni postupak za naknadu štete jedan je od postupaka u kojima je tužitelj ustao tužbom radi naknade štete za jedan dan proveden u istražnom zatvoru, a nakon što

se obratio zahtjevom Ministarstva pravosuđa i uprave RH, koji je zahtjev zaprimljen 10. travnja 2020. te mu je dodijeljena klasifikacijska oznaka UP/I-702-03/20-01/52. Kako se radi o predmetu naknade štete koji je proizišao nakon obraćanja nadležnom Ministarstvu, ocjena je ovog suda da jer riječ o valjanoj pisanoj punomoći i da nema nikakvih razloga temeljem kojih bi sud posumnjao u istinitost pisane punomoći, sve pozivom na odredbe čl. 89., 89.a i 95. ZPP-a.

17. S obzirom da se pred ovim sudom vodi 1240 parnica tužitelja, tužitelj je u ostalim parničnim postupcima izvijestio sud o pohrani punomoći. Pregledom rješenja ovog suda 39 Su-664/2024 od 10. travnja 2024., utvrđeno je da je tužitelj 27. ožujka 2024. ovlastio odvjetnike Željka Lubinu, Branka Čuturu i Jelenu Mandarić iz Odvjetničkog društva Lubina i Čutura j.t.d. da ga zastupaju u svim predmetima koji se vode pred ovim sudom.

18. Odredbom čl. 22. Ustava Republike Hrvatske propisano je da su čovjekovo pravo i sloboda nepovrjedivi te da se nikome ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud.

19. Odredbom čl. 25. st. 1. Ustava Republike Hrvatske propisano je da svatko tko je nezakonito bio lišen slobode ili osuđen ima, u skladu sa Zakonom, pravo na odštetu i javnu ispriku. Riječ je o posebnom nenovčanom obliku naknade nematerijalne štete zbog povrede prava osobe, ugleda, časti i slobode.

20. Odredbom čl. 9.st. 5. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, a koje je RH prihvatila retroaktivno počev od 06. listopada 1991., propisano je da svaka osoba koja je bila žrtva nezakonitog uhićenja ili pritvora ima pravo na naknadu štete.

21. Pravo na slobodu i sigurnost, uključujući i pravo na odštetu žrtvama nezakonitog uhićenja ili pritvaranja propisano je odredbom čl. 5. st. 1. i 5. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (NN – Međunarodni ugovori 6/99, 88/99).

22. Pitanje naknade štete neopravdano osuđenim i neutemeljeno uhićenim osobama razrađeno je u materijalno pravnim i procesno pravnim odredbama Zakona o kaznenom postupku i Zakona o obveznim odnosima.

23. Uvjeti za naknadu štete zbog neopravdane osude ili neutemeljenog uhićenja mogu se podijeliti na kazneno – pravne (da postoji neopravdana osuda ili neutemeljeno uhićenje) i na građansko- pravne (da je počinjena šteta i uzročnost). Da bi neka osoba ostvarila svoje pravo na naknadu štete, ti uvjeti moraju biti kumulativno ispunjeni.

24. Zakon o kaznenom postupku u čl. 476. («NN» br. 110/97, 27/98, 58/99 112/99, 58/02, 143/02, 178/04, 115/06, 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13 i 145/13) određuje kada oštećeni ima pravo na naknadu štete zbog neopravdane osude, dok u čl. 480. taksativno nabroja slučajeve kada oštećenom pripada pravo na naknadu štete radi neutemeljenog uhićenja i nezakonitog pritvora.

24.1. Tako, članak 480. ZKP u st. 1. toč. 1. propisuje da pravo naknadu štete pripada osobi koja je bila u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka, ili je postupak obustavljen pravomoćnim rješenjem, ili je pravomoćnom presudom oslobođena optužbe, ili je optužba odbijena. U primjeni navedene zakonske odredbe

VSRH je u nizu svojih odluka (Rev-766/09, Rev-474/09, Rev-505/23 i dr.) izrazio pravno shvaćanje da naknada za neutemeljeno pritvaranje (uhićenje) predstavlja naknadu za jedinstveni vid štete u kojoj su obuhvaćene sve štetne posljedice nematerijalne štete vezane uz neosnovano pritvorenog proistekle iz neosnovane povrede slobode, a to znači i pretrpljeni strah i duševne boli zbog povrede ugleda i časti.

25. Da bi tužitelj imao pravo na naknadu štete zbog nezakonito određenog pritvora mora u tijeku postupka dokazati da je pritvor bio nezakonito određen, a u konkretnom slučaju riječ je upravo o neutemeljenom i nezakonito određenom pritvoru, koji je trajao od 9. veljače 2010. do 2. srpnja 2013., odnosno ukupno 1240 (tisućudvjestočetdeset) dana ili u godinama: tri pune godine i 144 dana, računajući kao prvi dan 9. veljače 2010., a kao zadnji dan 2. srpnja 2013. Ova okolnost među strankama nije niti sporna, s obzirom da je tuženik nakon višegodišnjeg suđenja pravomoćnom odlukom Županijskog suda u Splitu broj K-13/18 od 16. listopada 2018. oslobođen optužbe.

26. Osnov odgovornosti proizlazi iz naprijed citiranih odredbi Zakona o kaznenom postupku, te pored citiranih odredbi i generalne odredbe čl. 14. ZKP 08 prema kojoj osoba koja je neopravdano osuđena za kazneno djelo ili je neosnovano uhićena ima pravo na svekoliku rehabilitaciju, pravo na naknadu štete iz sredstava državnog proračuna te druga prava utvrđena zakonom.

27. Nadalje, nije sporno da su u konkretnom slučaju ispunjene procesne pretpostavke za podnošenje tužbe, s obzirom da se tužitelj prije podnošenja tužbe obratio zahtjevom za mirno rješenje spora nadležnom Ministarstvu, s time da je za svaki dan proveden u zatvoru tražio 66,36 EUR s zakonskom zateznom kamatom koja teče za svaki pojedini dan proveden u pritvoru do isplate. Sud smatra kako je neutemeljen prigovor tužene koji se odnosi na visinu potraživanja, odnosno razliku koju je tužitelj potraživao u mirnom postupku, u odnosu na potraživanje po predmetnom zahtjevu, jer tuženik drži da se ne bi radilo o identičnom zahtjevu. Ovo stoga što je zahtjev tužitelja u mirnom postupku u cijelosti određen, budući tužitelj navodi točan broj pod kojim je vođen kazneni postupak pred Županijskim sudom u Splitu te činjenicu da je pretrpio štetu u određenom iznosu neutemeljenim pritvaranjem. Time je tužitelj naveo sve bitne činjenice po kojima ovisi ocjena o osnovanosti i visini zahtjeva, pa je bez obzira što u predmetnom postupku ne potražuje iznos identičan onome u mirnom postupku, ispunjena procesna pretpostavka za podnošenje tužbe za naknadu štete.

28. Kod dosuđivanja naknade neimovinske štete koju treba odrediti u skladu s odredbom čl. 1100. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje ZOO), koji se u ovoj pravnoj stvari primjenjuje temeljem odredbe čl. 1163. st. 1. tog Zakona, treba na umu imati sve okolnosti konkretnog slučaja i to posebno: trajanje lišenja slobode, specifične uvjete izdržavanja kazne, reakcije životne sredine na lišenje slobode, zabrinutost oštećenog zbog moguće osude, teškoće prilikom ponovnog uključivanja u život na slobodi, težinu i prirodu kaznenog djela koje je bilo stavljeno na teret tužitelju, osuđivanost tužitelja, okolnost da li je tužitelj pritvoren po prvi put te gdje je pritvoren, da li je zbog pritvaranja ostala nezbrinuta obitelj koju je uzdržavao, te naravno i osobito jačinu povrede prava osobnosti odnosno jačini i trajanju povredom izazvanih duševnih boli koje je zbog povrede slobode, ugleda i časti pretrpio tužitelj.

29. Sud je u dokazne svrhe odlučio, umjesto saslušanja tužitelja, kako je predloženo u tužbi, pročitati zapisnike o saslušanju tužitelja u predmetu ovog suda Pn -321/23, uvažavajući okolnost da su se stranke na ročištu od **3.lipnja 2026.** suglasile da se citirani zapisnici pročitaju, kao i činjenicu da je tužitelj pred ovim sudom ustao tužbom za svaki dan proveden u istražnom zatvoru (1240 dana odnosno 1240 predmeta) te da se radi o danima koji se međusobno ne razlikuju ni po čemu niti je tužitelj u tužbi tvrdio da bi povreda prava osobnosti bila po bilo čemu drugačija na dan **4.kolovoza 2011.** od ostalih dana koje je proveo u istražnom zatvoru u periodu od 9. veljače 2010. do 2. srpnja 2013. Drugim riječima, već navedene okolnosti konkretnog slučaja o kojima se trebao izjasniti tužitelji u iskazu odnose se na cjelokupan period boravka u istražnom zatvoru od tri godine i 144 dana pa je za sve predmete pred ovim sudom bilo dovoljno samo jednom saslušati tužitelja jer bi sva druga saslušanja predstavljala nepotrebno ponavljanje. Osim toga, sud je imao u vidu i da se radi o sporu male vrijednosti, dakle u pravilu pisanom postupku u kojem se samo iznimno uopće zakazuje ročište.

30. Prema iskazu tužitelja koji je dao u postupku pred ovim sudom broj Pn- 321/2023 tužitelj je naveo da je u predmetu pred ovim sudom poslovni broj Pn-269/2023 detaljno iskazao, a to je da je preko dvije godine proveo je u ćeliji broj 39, u toj je ćeliji danima, mjesecima pa i godinama bilo i po deset potpuno nepoznatih ljudi u skućenom prostoru u kojem se ne može hodati ni kretati. Nakon toga da je premješten u ćeliju u koju je inače moglo stati šest osoba u kojoj da je uvijek bilo četvero ili petero ljudi. I konačno, zadnji put da je premješten u ćeliju broj 36. Naveo je da je bio zadužen za skupljanje posuđa poslije ručka što da mu je odgovaralo jer se mogao kretati. Opisao je da nije noćima spavao, da je plakao, da nije mogao jesti, da je bio tužan, potišten i deprimiran, da mu nije bilo ni do čega, da je izgubio kontakt s rodbinom jer su uglavnom svi, pa i njegov brat, povjerovali onome što se pisalo u novinama i drugim medijima. Osim rodbine, da su mu leđa okrenuli stariji susjedi i prijatelji za koje je mislio da su mu vjerni. Što se tiče fizičkog zlostavljanja da je bilo naguravanja, ali više vrijeđanja od strane drugih zatvorenika. Upitan o odnosu osoblja u zatvoru prema njemu kazao je da se za svaku stvar osim odlaska na WC trebala pisati molba koja je znala biti iskidana. Kazao je da mu je život uništen, da je izgubio sam sve što je u životu imao i radio. U zatvoru da je smršavio dvadeset kila. Posjećivala ga je odrasla kćer (35 godina stara) i povremeno supruga koja da je bolesna. Tužitelj se posebno osvrnuo na pisanja u javnim glasilima, na Internetu i televiziji o tome da je ubio vlastitu majku što da predstavlja zlostavljanje i silovanje istine, a sve to da ga i na dan davanja iskaza i nadalje muči jer su posljedice dalekosežne. U iskazu u predmetu Pn- 321/23 tužitelj je naveo da nije tražio pomoć psihijatra za vrijeme boravka u zatvoru jer je sve to vrijeme bio usredotočen na dokazivanje da nije počinio djelo koje mu se stavlja na teret, odnosno da za njega nije vrijedila presumpcija nevinosti jer se pretpostavljalo da je kriv i to su prenosili svi mediji jer je bio izvrgnut medijskom linču. U doba lišenja slobode da je imao 46 godina, imao je kćer od 20-ak godina, bio je u braku i u naponu radne snage. Ne samo da je patio što mu je majka ubijena nego se trebao nositi s optužbom da je on ubojica. Kazao je da nema kontakta sa širom obitelji, da je obilježen za cijeli život, da mu je život uništen jer ga prati stigma ubojice.

31. Iz obrazloženja prvostupanjske presude broj K -13/18 od 16. listopada 2018. proizlazi, nadalje, da je tužitelju optužnicom bilo stavljeno na teret da bi dana 26. siječnja 2010. oko 10,53 sati u Splitu, na adresi Vinkovačka 29/IV ušao u stan svoje tete Anđe Vuković, znajući da se u to vrijeme u stanu nalazi njegova majka Ana

Vuković i u cilju oduzimanja života nasrnuo na nju dok se nalazila u kupaonici, te je udario tupotvrdim predmetom u predjelu desne strane čela i obrve, zadavši joj dvije rane razderotine, a potom iz neposredne blizine iz vatrenog oružja ispalio dva hica u nju, zadavši joj pri tome ozljede koje su detaljno opisane i koje predstavljaju osobito teške i po život opasne tjelesne ozljede, uslijed kojih je oštećenica preminula, dakle, drugog usmrtio, pa da bi time počinio kazneno djelo protiv života i tijela – ubojstvo – djelo opisano i kažnjivo po čl. 90. KZ/97. Nadalje, u obrazloženju je završno navedeno da je sud imao situaciju da dio dokaza doista tereti optuženika, a dio, i to u dominantnom dijelu, ide in favorem optuženog, da materijalni dokazi nisu potvrdili osnovanost optužnice, jer nije dokazano da su tragovi papilarnih linija, koji su pronađeni u kupaonici stana Anđe Vuković, i nesporno potječu od optuženog Damira Vukovića, nastali upravo kritične prigode, već je ostala mogućnost da su ti tragovi od ranije kad je optuženik, što nije sporno, dolazio u stan svoje tete, da nije utvrđeno ni dokazano da su GSR čestice pronađene na jakni optuženika nastale, kako tvrdi optužnica, prilikom ispaljivanja hitaca iz vatrenog oružja u oštećenu, već je ostala mogućnost da su nastale na druge načine, da posredni dokazi odnosno indicije, kad ih se dovede u međusobnu vezu ali i suprotstavi s drugim indicijama, ipak ne čine nužno potreban zatvoreni krug da bi se na nesumnjiv način i bez ikakve dvojbe moglo zaključiti da je upravo optuženik počinio predmetno kazneno djelo, a posebno imajući u vidu da nije pronađen niti jedan motiv za počinjenje djela, a niti su pronađeni materijalni DNK tragovi na tijelima i odjeći optuženog i oštećene, a koji da su doista trebali biti pronađeni u slučaju da je optuženik počinitelj. I konačno, da je iz provjerenog alibija optuženika na pouzdan način utvrđeno je da je optuženik u vrijeme zločina bio na drugom mjestu, odnosno na drugom kraju grada. Stoga da su dokazi o počinjenju kaznenog djela na kojima se optužnica temelji bili nedovoljni i nedostadni za izricanje osuđujuće presude. U situaciji kad sud nije s potpunom sigurnošću i izvjesnošću mogao utvrditi je li optuženik počinitelj ili ne, i kad je u dvojbi, dužan je to riješiti presudom na način koji je povoljniji za optuženika, te je primijenjen institut "in dubio pro reo". Drugim riječima, na temelju raspoloživih i provedenih dokaza, da sud nije mogao sa potpunom sigurnošću i na pouzdan način utvrditi postojanje svih odlučnih činjenica radi čega je optuženika oslobodio od optužbe.

32. U drugostupanjskoj presudi broj I KŽ-679/18 od 16. listopada 2018. g. Vrhovni sud RH naglasio je da za vrijeme u koje se prema optužnici dogodilo ubojstvo optuženik imao alibi, s obzirom na to da ga je u to vrijeme više osoba vidjelo na drugom mjestu, da su dvije najčvršće i najkvalitetnije indicije, odnosno posredni dokazi, koji bi upućivali na to da se optuženik u vrijeme ubojstva nalazio na mjestu počinjenja (otisak ruke na zidu u kupaonici i GSR čestice na optuženikovo jakni) otpale jer je dvojbeno na koji su način ti dokazi nastali pa je primjenom pravno logičkog pomagala "in dubio pro reo" zaključeno da su nastali na način koji je najpovoljniji za optuženika. Vrhovni sud je ponovio da je, u situaciji kad se zaključak o kaznenoj odgovornosti počinitelja temelji samo na indicijama, kao posrednim dokazima, potrebno s potpunom sigurnošću utvrditi svaku od njih, a nakon toga ocijeniti čine li te indicije u svojoj ukupnosti takav zatvoreni krug koji bez rezerve omogućuje zaključke jednake onima koji bi se temeljili na izravnim dokazima. U konkretnom slučaju, da utvrđene indicije niti pojedinačno, a niti ukupno, a posebno imajući na umu činjenicu da nisu pronađeni materijalni DNK tragovi na tijelima i odjeći optuženika i oštećenice, a koji su trebali biti pronađeni u slučaju da je optuženik počinitelj djela koje mu se stavlja na teret, nemaju takvu kvalitetu da bi omogućavali zaključak da je upravo optuženik počinio kazneno djelo ubojstva na štetu svoje majke, kako mu je to optužnicom stavljeno na teret. Stoga da

je pravilno utvrđenje prvostupanjskog suda da u konkretnoj situaciji nije dokazano da je optuženik počinio djelo za koje se optužuje zbog čega ga je na temelju odredbe čl. 453. t. 3. ZKP/08 trebalo osloboditi optužbe.

33. Odlučujući o visini naknade koja tužitelju nesporno pripada, trebalo je voditi računa prvenstveno o tome da je tužitelj pune tri godine i 144 dana bio u istražnom zatvoru, da je patio od nesanice, da je bio tjeskoban, deprimiran i bezvoljan jer je bio okrivljen za monstruoan zločin ubojstva vlastite majke, da su mu dani u pritvoru bili obilježeni osudom ostalih zatvorenika i da je znao i s tim se morao nositi: da su ga u medijima već proglasili ubojicom, da su uvjeti u zatvoru bili nehumani jer je bio smješten u ćeliji i s deset zatvorenika, potpunih stranaca s kojima nije želio nikakav kontakt, da se osuda javnosti, pa čak i njegove obitelji i prijatelja, nastavila i nakon oslobađajuće presude jer je postupak koji se vodio protiv njega ostavio neizbrisiv trag: iz zatvora je izašao obilježen i stigmatiziran za cijeli život. Nije pretjerivao kad je kazao u iskazu da mu je život upropašten, a obitelj razorena.

34. Tužitelj je pokretanjem kaznenog postupka, optužbom za ubojstvo od supruga i oca postao svirepi ubojica vlastite majke o čemu su mediji redovno izvještavali, objavljujući njegove fotografije i podatke iz privatnog života. Takvo stanje zasigurno je utjecalo na psihi tužitelja, izazivalo depresiju, strah i nemoć, jer nije mogao zbog dužine trajanja postupka znati ishod, odnosno na koji način će kazneni postupak završiti i hoće li uspjeti dokazati svoju nevinost. Zbog osobito teškog kaznenog djela koje mu se stavljalo na teret, tužitelj je zasigurno trpio osudu okoline i izoliranost. Sud smatra kako je zbog situacije u kojoj se našao tužitelj trpio duševne boli jakog intenziteta, prvenstveno iz razloga što mu je oduzeta sloboda, a potom i život na koji je navikao. Sloboda je temeljno ljudsko pravo, a dostojanstvo, ugled i čast se presumiraju kao osobine pojedinca u svakom društvu, te su neutemeljenim pritvaranjem tužitelju povrijeđena temeljna ljudska prava, umjesto života sa suprugom i djetetom, za vrijeme pritvora boravio je u neadekvatnom zatvorskom prostoru okružen osobama koje su na razne načine involvirane u kriminal (osnovano ili neosnovano).

35. Novčana naknada koja se obistinjuje nikako ne može biti ekvivalent ugroženom, odnosno izgubljenom dobru, ali mora osigurati tuženiku, kao oštećeniku, mogućnost pribavljanja drugih dobara i ugodnosti koje će mu pomoći da lakše prebrodi tjelesnu i duševnu krizu nastalu kao posljedicu štete koja joj je nanesena neutemeljenim pritvaranjem.

36. U ovom postupku sporno je da li je nastupila zastara potraživanja tužitelja za potraživanje naknade neimovinske štete.

37. Člankom 477. stavak 1. ZKP/97 propisano je da pravo na naknadu štete zastarijeva za tri godine od dana pravomoćnosti prvostupanjske presude kojom je okrivljenik oslobođen optužbe ili kojom je optužba odbijena, odnosno pravomoćnosti prvostupanjskog rješenja kojim je postupak obustavljen, a ako je u povodu žalbe rješavao viši sud - od dana primitka odluke višeg suda.

38. Člankom 477. stavak 2. ZKP/97 propisano je da se oštećenik prije podnošenja tužbe za naknadu štete dužan obratiti sa svojim zahtjevom Ministarstvu pravosuđa radi postignuća nagodbe o postojanju štete te vrsti i visini naknade.

39. Tužitelj je odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj KŽ-679/18 od 17. prosinca 2019. zaprimio 9. siječnja 2020., te je 10. travnja 2020. podnio zahtjev za mirno rješenje spora, tj. postupio je u skladu s člankom 477. stavak 2. ZKP/97.

40. Člankom 478. stavak 1. ZKP propisano je da ako zahtjev za naknadu štete ne bude prihvaćen ili o njemu ne bude odlučeno u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva, oštećenik može kod nadležnog suda podnijeti tužbu za naknadu štete.

41. Člankom 478. stavak 2. ZKP/97 propisano je da dok traje postupak iz stavka 1. ovog članka, ne teče zastara predviđena u članku 481. stavku 1. ovoga Zakona.

42. Člankom 238. stavak 2. ZOO/05 propisano je da ako je zastara počela teći prije nego što je nastao uzrok koji je zaustavio njezin daljnji tijek, ona nastavlja teći kad prestane taj uzrok, a vrijeme koje je isteklo prije zastoja računa se u zakonom određeni rok za zastaru.

43. Dakle, članak 478. stavak 2. ZKP/97 jasno propisuje da podnošenje zahtjeva za mirno rješenje spora ima za posljedicu zastoj zastarijevanja, a koje su posljedice zastoja na računanje rokova zastare propisuje citirani članak 238. stavak 2. ZOO.

44. Slijedom tih odredbi proizlazi da zastarijevanje koje je počelo teći prije nego je tužitelj podnio zahtjev za mirno rješenje spora, a koji je zahtjev zaustavio daljnji tijek zastare, nastavilo je teći po proteku tri mjeseca od podnošenja zahtjeva (ovakvo pravno shvaćanje zauzeto je u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revr 1081/13-2 od 3. siječnja 2017. i odluci Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-660/2024 od 15. svibnja 2024.).

45. U okolnostima konkretnog slučaja to znači da je zastara počela teći 10. siječnja 2020. (dakle, prvog slijedećeg dana od kada je tužitelj osobno zaprimio odluku kojom je pravomoćno oslobođen optužbe), do zastoja zastare došlo je 10. travnja 2020. (kada je tužitelj podnio zahtjev za mirno rješenje spora) i zastara je nastavila teći 10. srpnja 2020. (nakon što je protekao rok od 3 mjeseca iz članka 478. stavak 1. ZKP/97). Prema tome, zastara je nastupila 10. travnja 2023. (uzimajući u obzir i rok od 3 mjeseca koji je protekao prije nego što je nastupio zastoj zastare), a tužitelj je tužbu podnio **24.siječnja 2024.**, dakle izvan zastarnog roka.

46. Međutim, kako nije sporno da je tuženik dopisom od 2. veljače 2023. djelomično priznao zahtjev tužitelja za iznos od 37,16 EUR-a po danu, to je za taj iznos, sukladno članku 240. stavak 1. ZOO, nastupio prekid zastare, koja je ponovno počela teći od dana priznanja, dakle od 2. veljače 2023. (čl. 245. st. 2. ZOO), pa za taj iznos od 37,16 EUR-a po danu tražbina tužitelja nije zastarjela.

47. Dakle, zastarjela je tražbina tužitelja u preostalom dijelu zahtjeva odnosno za iznos od 308,13 eura sa zatraženim kamatama.

48. Slijedom navedenoga, kako je nastupila zastara tražbine tužitelja preko priznatog iznosa od 37,16 EUR, valjalo je odbiti tužbeni zahtjev za iznos od 308,13 eura te odlučiti kao u izreci.

49. Odluka o kamatama temelji se na odredbi čl. 1103. ZOO-a, prema kojoj obveza pravične novčane naknade dospijeva danom podnošenja pisanog zahtjeva ili tužbe, osim ako je šteta nastala nakon toga, slijedom čega kamata na iznos od 37,16 eura teče najranije od podnošenja odštetnog zahtjeva.

50. Sukladno čl.220 ZPP-a sud odlučuje koji će od predloženih dokaza izvesti, pa se navodi još i to da sud nije smatrao potrebnim izvoditi dokaz psihijatrijskim vještačenjem vodeći računa o činjenici da se radi o sporu male vrijednosti s obzirom na visinu tužbenog zahtjeva, te činjenicu da suci u ovakvoj vrsti predmeta mogu temeljem dokaza izvedenih u postupku (saslušanje stranke) utvrditi je li došlo do povrede prava osobnosti, a ovdje se radi o 1240 dana oduzimanja slobode, što je utjecalo na fizičko i psihičko zdravlje tužitelja. Naime, Vrhovni sud RH u odlukama Rev-2641/2016, Rev-1959/17 Rev-2177/00, Rev-3235/95 i dr. navodi kako sudac može zaključiti na temelju stečenog obrazovanja i životnog iskustva je li netko trpio duševne boli te mu stoga nisu potrebni dokazi u smislu medicinske dokumentacije i vještačenja, koje odluke se odnose na naknadu štete zbog informacija obavljenih u medijima, no nema razloga da se isti stav ne primjeni i na predmete koji se odnose na naknadu štete zbog neutemeljenog pritvaranja.

51. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 2. ZPP-a, te označenoj vrijednosti predmeta spora, kao i uspjehu tužitelja u ovoj parnici, za zastupanje tužitelja po punomoćniku odvjetniku sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (" Narodne novine" broj 138/2023) pa je priznat trošak sastava zahtjeva za mirno rješenje spora 50 bodova, sastava tužbe 50 bodova, te zastupanje na ročištu od 3.lipnja 2026. 50 bodova, odnosno ukupno 150 bodova, što pomnoženo sa vrijednosti boda (Tbr 54 OT) iznosi 300,00 eura uvećano za PDV 25 % u iznosu od 75,00 eura sveukupno iznosi 375,00 eura. Cijeneći uspjeh tužitelja u osnovu i visini (55 %) te uzimajući u obzir uspjeh tuženika (45%) to konačni uspjeh tužitelja iznosi 10 % slijedom čega parnični trošak tužitelja iznosi 37,50 eura, uvećano za trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 30,00 eura iznosi 67,50 eura, slijedom čega je odlučeno kao u izreci. Tužitelju nije priznat trošak sudske pristojbe na tužbu jer je uvidom u novčane obveze tužitelja u e – spisu utvrđeno da ista nije podmirena.

U Splitu, 21.srpnja 2026.

Sutkinja
Maja Anušić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda u tri primjerka, u roku 15 dana od dana dostave prijepisa iste.

Dna:

- pun tužitelja
- zz tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-3088b-0a39d**

Kontrolni broj: **09360-b833f-d4fbb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.